

Uchwała Nr XVIII/114/2016
Rady Miejskiej w Ińsku
z dnia 23 czerwca 2016 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 -2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 446), oraz art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 575) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Ińska.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Włodzimierz Szafran

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 575 z późn. zm.) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja).

Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w gminie Ińsko na lata 2016-2018.

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY NA LATA
2016-2018**

Ińsko 2016r.

WPROWADZENIE

Rodzina to podstawowa grupa społeczna, która początkuje wszelkie działania prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa. Innymi słowy, rodzina jest instytucją, która prowadzi do kształtowania tożsamości i postaw młodego człowieka. To właśnie w niej rodzi się hierarchia wartości, kodeks postępowania, kształtuje się kręgosłup moralny dzieci i młodzieży. Dlatego nawet niewielkie zaburzenie może powodować destabilizację w rodzinie. Destrukcyjne przerwanie łańcucha więzi rodzicielsko-opiekuńczych prowadzi do zakłócenia relacji międzyludzkich.

Rodzina dla każdego człowieka powinna być docelową przystanią, wskaźnikiem, drogowskazem, który podpowie, w którą stronę się kierować. Rodzina kształtuje ludzkie postawy i nadaje sens egzystencji człowieka. Z domu wynosi się własne przyzwyczajenia, nawyki, zachowania i etyczne odniesienia.

Oslabienie rodziny zarówno w sferze materialno-bytowej, jak i w sferze więzi rodzinnych wymaga podjęcia stosownych kroków ze strony państwa. Wszelkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być spójne i zgodne z potrzebami osób. W związku z tym Gmina od lat prowadzi działania pomocowe dla rodzin z dysfunkcjami. Rosnące zagrożenia wywierają jednak potrzebę tworzenia programu wspierania rodziny, która to stanowi „podstawowe środowisko życia i wychowania młodego pokolenia”.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2013 r., poz. 135 z późn. zm.) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja).

Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w gminie Ińsko na lata 2016-2018. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy świadczeniobiorca powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

Działania na rzecz rodziny to czynności skierowane do poszczególnych jej członków oraz kampanie prowadzone na rzecz całej wspólnoty. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego. Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne zarówno z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

DIAGNOZA DEMOGRAFICZNA W GMINIE IŃSKO

Gmina Ińsko położona jest w północno – wschodniej części powiatu stargardzkiego , mieści się w powiecie stargardzkim, w województwie zachodniopomorskim. W skład gminy wchodzi 8 miejscowości.

Liczba ludności na dzień 31.12.2015r. wynosi 3556 osoby, w tym 1785 kobiet i 1771 mężczyzn.

Analiza liczby mieszkańców gminy jasno wskazuje, iż ludność dzieli się na połowę, z nieznaczną przewagą kobiet.

Gminę Ińsko zamieszkuje 636 osób w wieku przedprodukcyjnym, 2241 osób w wieku produkcyjnym i 679 osób w wieku poprodukcyjnym

DIAGNOZA SPOŁECZNA W GMINIE IŃSKO

Do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny niezbędna jest analiza danych o osobach i rodzinach z terenu gminy objętych wsparciem m.in. Ośrodka Pomocy Społecznej w Ińsku.

W 2015 roku ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało ogółem 172 rodzin.

Tab. 1 Powody trudnej sytuacji życiowej

<i>L.p</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Liczba rodzin</i>
1.	UBOSTWO	56
2.	SIEROCTWO	-
3.	BEZDOMNOŚĆ	1
4.	POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	-
5.	BEZROBOCIE	98
6.	NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	63
7.	DŁUGOTRWAŁA CHOROBA	77
8.	BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA	11
8a	RODZINY NIEPEŁNE	20
8b.	RODZINY WIELODZIETNE	11
9.	ALKOHOLIZM	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS Ińsko.

Powyższe dane wskazują, że kwestia bezrobocia jest czynnikiem dominującym w strukturze udzielania pomocy, kolejnym przeważającym powodem jest niepełnosprawność.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Stargardzie wynika, że wskaźnik bezrobocia na terenie gminy Ińsko na dzień 31.12.2015r. wynosił 8,5 % , wśród 194 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Stargard - 108 to kobiety, z prawem do zasiłku 29 osób w tym 10 kobiet, zamieszkałych na wsi 94 osoby w tym 49 kobiet.

ANALIZA SWOT

REALIZACJA LOKALNEGO PROGRAMU NA TERENIE GMINY IŃSKO

MOCNE STRONY

Wyszkolona kadra pracownicza.
Dobra współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodziny.
Realizacja programów osłonowych i profilaktycznych.
Otwartość na współpracę ze środowiskiem lokalnym.
Działanie lokalnych jednostek organizacyjnych, instytucji i na rzecz lokalnego wsparcia
Brak Punktu Konsultacyjnego i fachowej pomocy psychologa.

SŁABE STRONY

Zbyt mała aktywność i gotowość ze strony społeczności lokalnej do współpracy.
Brak wczesnej diagnostyki problemów rodziny.
Brak wolontariatu.
Niewystarczające środki finansowe na szerszą skalę działań na rzecz rodzin.

SZANSE

Możliwość pozyskania środków finansowych zewnętrznych.
Rosnąca świadomość społeczna.
Utworzenie stanowiska pracy - asystenta rodziny.
Utworzenie Punktu Konsultacyjnego.

ZAGROZENIA

Niespójne przepisy prawa.
Zatrącanie rodzinnych wartości.
Degradacja relacji rodzinnych.
Złożoność problemów rodzin

ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami programu są:

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
2. Dzieci i młodzież którym rodzina nie zapewnia i nie sprawuje należytej opieki,
3. Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Adresatami programu są w szczególności następujące rodziny i dzieci :

1. Rodziny niezaradne życiowo

Programem mogą zostać objęte rodziny, które nie posiadają zdolności wychowawczych i popełniają błędy wychowawcze. W takiej rodzinie brak jest stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa. Innymi słowy dysfunkcyjność rodziny wpływa na załamanie struktury relacji rodzinnej. Wtedy też rodzina jako podstawowa komórka społeczna nie może spełniać podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Najczęściej problemy w takich rodzinach wynikają z niskiego poziomu wykształcenia rodziców czy też trudnej sytuacji materialno-bytowej.

2. Rodziny z problemem ubóstwa obarczone bezrobociem

Rodziny naznaczone ubóstwem, często wynikającym z braku pracy, są tą częścią społeczeństwa, która jest zagrożona dezorganizacją pracy rodziny. Wiele osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Ińsku boryka się z problemem bezrobocia. Brak pracy jest czynnikiem, który ma wpływ na zaspakajanie podstawowych potrzeb rodziny i prowadzi do narastania kwestii ubóstwa.

3. Rodziny dotknięte przemocą

Liczba rodzin dotkniętych przemocą wzrasta. W 2015 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 7 „Niebieskich Kart”. Przemoc fizyczna i psychiczna nie znajduje swego źródła tylko w rodzinach z obniżoną sprawnością bytową i materialną. Coraz częściej problem dotyka rodzin pełnych, dobrze sytuowanych materialnie. Niestety, tylko nieliczne z rodzin dotkniętych przemocą zgłaszają swój problem. Często temat przemocy domowej pozostaje nadal w tzw. „czterech ścianach”.

4. Dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym

Dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym mają na ogół problemy w sferze emocjonalnej. Ich zaburzenia nie pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie. W taki sposób dziecko z głębokim deficytem emocjonalnym nie wykształtuje odpowiedniej hierarchii wartości. Proces ukierunkowania dziecka jest niezwykle trudnym procesem, który pochłania wiele pracy i wysiłku. Na niedostosowanie społeczne dzieci duży wpływ ma

środowisko pierwotne, którym jest rodzina oraz rozwój cywilizacji i technologii, a także środowisko rówieśnicze.

Nie mniej jednak rodzina niezależnie od tego jak funkcjonuje, czy jest środowiskiem zdrowym i wartościowym moralnie, czy też przejawia wyraźne cechy patologii

- w każdym przypadku kształtuje osobowość, postawę społeczną, wyznacza koleje losu dziecka

Cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Cel główny programu

Wspieranie rodziny poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe

1. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym.

DZIAŁANIA

- Ośrodek Pomocy Społecznej jako podstawowa instytucja, zapewniająca pomoc, a tym samym poczucie stabilności rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
- Działanie Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin w których występuje problem przemocy domowej
- Działania profilaktyczne i edukacyjne na rzecz dzieci podejmowane przez placówki oświatowe oraz inne instytucje i organizacje
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jako organ pomocowy, działający w ramach profilaktyki i wspierania rodzin borykających się z kryzysem spowodowanym uzależnieniem
- Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
- Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców.

2. Zapewnienie rodzinom stabilizacji o poczucia bezpieczeństwa socjalnego

DZIAŁANIA

- Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej z pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego
- Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników OPS w Ińsku

- Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*” na lata 2014-2020
- Pośredniczenie w przekazywaniu żywności rodzinom najuboższym
- Udzielanie dzieciom i młodzieży z rodzin dotkniętych ubóstwem stypendiów i zasiłków szkolnych
- Zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta
- Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

3. Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

DZIAŁANIA

- Regularne monitorowanie sytuacji rodzin przez pracowników socjalnych.
- Współpraca ze szkołami w zakresie pomocy wychowawczej i opiekuńczej, objęcie przez placówki oświatowe dzieci pomocą pedagogiczną
- Współpraca z innymi instytucjami świadczącymi pomoc na rzecz rodzin np. PCPR, policją, sądem, kuratorami.

4. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży i minimalizowanie ich występowania

DZIAŁANIA

- Zapewnienie dzieciom wypoczynku letniego, w tym organizowanie wolnego czasu
- Tworzenie i realizowanie programów i projektów dla dzieci z rodzin zagrożonych niedostosowaniem społecznym
- Organizowanie przez placówki oświatowe cykli szkoleń, wykładów, prelekcji, spektakli dla rodziców, dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki w zapobieganiu uzależnieniom, cyberprzemocy, agresji i radzenia sobie ze stresem
- Organizowanie dodatkowych zajęć dydaktyczno-wychowawczych dla uczniów z trudnościami
- Prowadzenie zajęć w świetlicach szkolnych, środowiskowych i wiejskich
- Udzielanie wsparcia pedagogicznego uczniom
- Współpraca wszystkich podmiotów pracujących na rzecz dzieci

REALIZATORZY PROGRAMU

- Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zespół Interdyscyplinarny w Ińsku;
- Zespół Szkół w Ińsku;
- Centrum - Oświatowo - Kulturalne;
- Ośrodek Zdrowia;
- Organizacje, stowarzyszenia i placówki działające na terenie gminy Ińskoe.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- budżet gminy,
- budżet państwa,

ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być: polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Program będzie koordynowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Ińsku. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami, fundacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku złożone zostanie roczne sprawozdanie Radzie Gminy z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Program zakłada tworzenie korzystnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Ińsko oraz poprawy jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku. Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny same przy wykorzystaniu swojego własnego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu, w jakim się znalazły. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji programu jest ścisła współpraca instytucji i podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu gminy Ińsko.

Sporządził: Beata Kościańska
p.o. kierownik OPS